

بررسی رابطه بین رضایت زناشویی با مشکلات جسمی دوران بارداری و عوامل مرتبط با آن در زنان باردار شهر خرم آباد

علی رضا آقابوسفی^۱، کبری مرادی^۲، نوش آفرین صفری^۲، شیرین قاضی^۳، فاطمه امیری^۲

۱-استادیار، دانشگاه پیام نور

۲-مربی، گروه روان شناسی و علوم تربیتی دانشگاه پیام نور

۳- فوق لیسانس مدیریت آموزشی، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی لرستان

یافته / دوره سیزدهم / شماره ۱ / بهار ۹۰ / مسلسل ۴۷

چکیده

دریافت مقاله: ۱۳۸۹/۸/۲۲، پذیرش مقاله: ۱۳۸۹/۱۰/۱

* مقدمه: اختلال‌های روان فیزیولوژیایی نشانه‌های جسمی حقیقی هستند که در نتیجه عوامل هیجانی ایجاد شده یا ممکن است در اثر آن‌ها وخیم‌تر شوند. اگر واکنش به استرس ما را مستعد بیماری جسمانی می‌سازد پس رویدادهای استرس زای مکرر باید با بیماری ارتباط باشد. بارداری و زایمان برای اکثر زنان با استرس زیادی همراه است میزان رضایتمندی زناشویی در این دوران می‌تواند بر شدت استرس مادر تاثیرگذار بوده و مشکلات جسمانی و روانی او را تحت تاثیر قرار دهد به همین دلیل پژوهش حاضر به بررسی رابطه بین رضایت زناشویی و مشکلات دوران بارداری می‌پردازد. همچنین ارتباط بین عوامل روان شناختی با شدت مشکلات جسمی دوران بارداری می‌پردازد.

* مواد و روش‌ها: برای بررسی این پژوهش، روش توصیفی از نوع همبستگی استفاده شده است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه زنان باردار شهر خرم آباد می‌باشد که در تابستان ۱۳۸۸ به مراکز بهداشتی-درمانی مراجعه کرده‌اند. برای جمع آوری اطلاعات، از بین ۱۵ مرکز بهداشتی-درمانی شهر خرم آباد ۲ مرکز به صورت تصادفی انتخاب شدند و سپس از هر مرکز با کمک ماما ۲۰ نفر (در کل ۴۰ نفر) با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند و همزمان پرسش‌نامه رضایت زناشویی اینریچ با ۱۱ خرده‌مقیاس، و پرسشنامه مشکلات جسمی شایع دوران بارداری بر روی آزمودنی‌ها اجرا شد. اطلاعات به دست آمده با استفاده از روش همبستگی، رگرسیون، آزمون t و ANOVA مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

* یافته‌ها: ۱- بین مشکلات شایع دوران بارداری و نمره کل رضایت زناشویی رابطه معکوس و معناداری وجود دارد.

۲- بین مشکلات شایع دوران بارداری و متغیرهایی از قبیل سن زن و تفاوت سنی بین زن و مرد رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

۳- زنان دارای مقاطع تحصیلی فوق لیسانس و سیکل درمقایسه با زنان دارای مدارک تحصیلی دیپلم و لیسانس از رضایت زناشویی پایین‌تری برخوردارند.

* بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج به دست آمده و با توجه به اهمیت تاثیر استرس دوران بارداری بر سلامت جسمانی و روانی مادر، به زوجین توصیه می‌شود نهایت تلاش خود را در جهت افزایش رضایتمندی زناشویی به منظور کاهش استرس مادران و به دنبال آن مشکلات جسمی دوران بارداری به کار ببرند.

* واژه‌های کلیدی: رضایت زناشویی، نقش‌های مساوات‌طلبی، مشکلات شایع جسمی دوران بارداری، وبار، سوزش سردل، حالت تهوع

آدرس مکاتبه: خرم‌آباد، میدان تختی، بلوار جانبازان، بعد از سازمان بازرسی، دانشگاه پیام نور لرستان، اداره پژوهش و کارآفرینی

پست الکترونیک: moradi283@gmail.com

مقدمه

شاد بودن به عنوان یک فرد یا یک زوج، پیوسته در تمام عمر کار سختی است و برای زوج ها نیز طبیعی است که دوره هایی از ناشادی، کشمکش یا فشار داشته باشند. واقعیت این است که ازدواج فرد را شاد نمی کند، شاد نگه نمی دارد و یا به وی کمک نمی کند که از زحمت و سختی دور شود. خوشبختی در ازدواج و موفقیت در تشکیل خانواده از عوامل اساسی بهبود وضع جامعه به شمار می رود. هاکینز^۱ رضامندی زناشویی را اینگونه تعریف می کند: "احساسات عینی از خشنودی، رضایت و لذت تجربه شده توسط زن یا شوهر، زمانی که همه جنبه های ازدواجشان را در نظر می گیرند"^(۱). روابط زناشویی رضایت بخش، باعث رشد شایستگی و توانایی سازگاری و انطباق در بین کودکان می شود^(۲).

رضامندی زناشویی می تواند به طور کامل بر کیفیت زندگی تاثیر گذار باشد. در چندین مطالعه مشخص شده که ضعیف بودن ارتباطات زناشویی و عدم حمایت شوهر از زن زمینه ساز مشکلات متعددی برای زنان است^(۳). نتایج مطالعات مبین این نکته است که رضایت زناشویی بر شدت علائم افسردگی در زنان باردار تاثیر گذار است^(۴). و همچنین رضایت زوجین از روابط جنسی، سبب افزایش موارد پسر زایی شده است^(۵). افراد متاهلی که زندگیشان پایدار است و از زندگی زناشویی خود رضایت کافی دارند، عموماً عمر طولانی تر دارند، بیشتر احتمال دارد از سرطان نجات یابند^(۶)، تغذیه سالم و مطلوب دارند و کمتر دچار بیماری افسردگی و مشکلات روان شناختی می شوند^(۷).

بارداری یک موقعیت بی مانند است، در طی دوران بارداری مادران تغییرات بسیاری را از نظر روان شناختی و فیزیولوژیکی تجربه می کنند. تغییرات هورمونی ماههای اول بارداری سبب احساس خستگی و حالت تهوع می شود بیشتر زنان باردار تغییراتی در نشانه های بدنی، کار و فعالیت های خود، همچنین در

روابط با دیگران نشان می دهند. برخی از زنان به دنبال این تغییرات تحریک پذیر و عصبی می شوند، تغییراتی را در احساسات (در مورد خود، کودک و آینده) و ارتباطات (ارتباط با همسر، فرزند و ...) تجربه می کند. این تغییرات زنان را از نظر روانی آسیب پذیر می کند و یک منبع استرس برای زن به شمار می رود^(۸).

دوره بارداری به طور قطع تغییرات بارزی را در ارتباط زوجین پدید می آورد به خصوص اگر اولین تجربه بارداری باشد. ۶۸ درصد زنان در طول دوران حاملگی اختلال در روابط زناشویی دارند^(۹)، اضطراب بارداری با رضایت زناشویی، سن و میزان تحصیلات مرتبط است^(۱۰).

مراقبتهای دوران بارداری از دستاوردهای مهم علم پزشکی به حساب می آید زیرا همه بیماریها و حالات روانی که مادر به آنها مبتلا می شود در جنین تاثیر می گذارد^(۱۰). نگرانی و استرس بالا در طی دوران بارداری می تواند پیامد های دراز مدت برای رویان داشته باشد، تنش درون رحمی موجب نارسایی و زایمان زودرس و بیماری های کرونری در بزرگسالی باشد^(۱۱). سطح بالای اضطراب مادر در اواخر دوران بارداری با کاهش تکامل ذهنی در ۲ سالگی همراه است^(۱۲). شناس کم وزنی هنگام تولد در مادران دارای مواجهه با خشونت روانی - کلامی و جنسی چند برابر بیشتر از دیگر مادران بود^(۱۳). در کل برای تطابق موفقیت آمیز با بارداری و زایمان سازگاری های فیزیکی درون فردی و خانوادگی ضرورت دارند. از عوامل مهم تاثیر گذار بر حالات جسمی و روانی مادر باردار، تعاملات زن و شوهر با همدیگر و میزان رضایتمندی زناشویی آنها می باشد که در تحقیقات کمتر به آن پرداخته شده است به همین خاطر مسئله اصلی که در این تحقیق مورد بررسی قرار می گیرد، بررسی این رابطه یعنی میزان

1.Hakinz

رضایتمندی زناشویی با مشکلات جسمی دوران بارداری می‌باشد. (۱۴).

بر همین اساس، هدف این پژوهش عبارت است از :

بررسی رابطه بین رضایتمندی زناشویی و مشکلات جسمی دوران بارداری

بررسی رابطه بین مولفه‌هایی از قبیل سن، جنس جنین، تحصیلات مرد و... با مشکلات دوران بارداری

بررسی رابطه بین مولفه‌هایی از قبیل سن، جنس جنین، تحصیلات مرد و... رضایتمندی زناشویی

مواد و روش‌ها

این پژوهش به صورت توصیفی و از نوع همبستگی می‌باشد. در این پژوهش جامعه آماری شامل کلیه زنان بارداری است که در تابستان سال ۱۳۸۸ در شهر خرم‌آباد زندگی می‌کردند و به مراکز بهداشتی و درمان شهر خرم‌آباد مراجعه کردند. از بین جامعه آماری به صورت تصادفی ساده حجم نمونه‌ای به اندازه ۴۰ نفر (برای روش‌های همبستگی حداقل ۳۰ نفر کفایت می‌کند) به این صورت که ابتدا از بین مراکز بهداشتی درمانی شهر خرم‌آباد و مرکز بهداشتی درمانی انتخاب شد و سپس از هر مرکز بهداشتی درمانی با کمک ماما ۲۰ نفر به صورت تصادفی انتخاب شدند. سپس با کمک ماما به صورت همزمان پرسش‌نامه‌ها تکمیل شدند.

جهت گردآوری داده‌های پژوهش از پرسش‌نامه‌های زیر استفاده گردید:

الف. پرسش‌نامه رضایت زناشویی اینریچ^۱ این پرسش‌نامه شامل ۴۷ سوال با ۱۱ خرده‌مقیاس تحریف‌آرمانی، مسائل شخصیتی، ارتباط، مدیریت مالی، فعالیت اوقات فراغت، نقش‌های مساوات طلبی، رابطه جنسی، جهت‌گیری عقیدتی، فرزندان و فرزند پروری، خانواده و دوستان و حل تعارض می‌باشد. اعتبار این پرسش‌نامه را با روش ضریب آلفا ۰/۹۲ گزارش کردند این پرسش‌نامه دارای ضریب آلفای ۰/۹۵ برای جامعه ایرانی است که توسط

پژوهش سلیمانیان به دست آمده است (۱۴). نمره گذاری این پرسش‌نامه نیز بر اساس مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت می‌باشد.

ب. پرسش‌نامه محقق ساخته مشکلات جسمی شایع دوران بارداری: برای ساخت این پرسش‌نامه از منابع موجود در این زمینه و نظرات متخصصان استفاده شده است. این پرسش‌نامه مشکلات جسمی شایع دوران بارداری از قبیل ویار، تهوع، سوزش سردل، ادم و ... را اندازه‌گیری می‌کند. برای بررسی ویژگی‌های روایی از نظر متخصصان استفاده شد و برای بررسی پایایی، پرسشنامه مورد نظر بر روی ۳۰ نفر از جامعه آماری اجرا شد و آلفای کرانباخ برابر با ۰/۸۵ به دست آمد. نمره گذاری این پرسش‌نامه بر اساس مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرتی از خیلی خفیف تا خیلی شدید که معمولاً برای اندازه‌گیری درجه شدت در رابطه با یک مفهوم مقیاس مناسبی است استفاده شده است.

برای تجزیه و تحلیل و بررسی متغیرها از آمار توصیفی و آمار استنباطی نظیر فراوانی و درصد، ضریب همبستگی پیرسون، رگرسیون، آزمون تجزیه و تحلیل واریانس یک طرفه (ANOVA) (آزمون شفه و آزمون t مستقل به منظور مقایسه گروهها استفاده شده است. اطلاعات پس از جمع‌آوری از طریق نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

روش تحقیق مورد استفاده در این پژوهش توصیفی، از نوع همبستگی می‌باشد در این نوع روش تحقیق نمی‌توان به رابطه علت و معلولی بین پدیده‌ها دست یافت، به منظور دست‌یابی به رابطه علت و معلولی بین رضایت زناشویی و مشکلات دوران بارداری بهترین روش می‌تواند استفاده از روش آزمایشی باشد به اینصورت که ابتدا رضایت زناشویی والدینی که قصد بچه‌دار شدن دارند سنجیده شود و سپس بعد از بارداری مشکلات جسمی دوران بارداری ارزیابی شود. اما در این پژوهش به دلیل محدودیت زمانی محقق از این روش صرف‌نظر شده و صرفاً به رابطه اکتفا شده است.

1. Enrich

یافته‌ها

یافته‌های تحقیق در رابطه با ارتباط بین مشکلات شایع جسمی دوران بارداری و رضایت زناشویی نشان داد که بین مشکلات شایع دوران بارداری و رضایت زناشویی در کل (ضریب همبستگی برابر با $0/38-$ و سطح معناداری $0/01$) رابطه معکوس و معناداری وجود دارد، همچنین تعدادی از مولفه‌های رضایت زناشویی از قبیل: "جهت‌گیری‌های عقیدتی" (با سطح معناداری $0/002$)، "نقش‌های مساوات طلبی" (با سطح معناداری $0/004$)، "فرزندان و شیوه فرزندپروری" (با سطح معناداری $0/002$)، "مقیاس ارتباط" (با سطح معناداری $0/03$) با مشکلات شایع جسمی دوران بارداری رابطه معکوس و معناداری وجود دارد.

نتایج تحلیل رگرسیون نیز نشان می‌دهد از بین مولفه‌های رضایت زناشویی مولفه "جهت‌گیری عقیدتی" با سطح معناداری ($0/001$) مولفه "نقش‌های مساوات طلبی" با سطح معناداری ($0/04$) به طور معناداری مشکلات شایع دوران بارداری را پیش‌بینی می‌کنند (جدول شماره ۱).

نتایج تحقیق در مورد ارتباط بین مولفه‌هایی از قبیل سن، جنس جنین، تحصیلات مرد و... با رضایت زناشویی با استفاده

از روش‌های آماری رگرسیون و تجزیه و تحلیل واریانس یک طرفه نشان داد که میزان تحصیلات زنان با رضایت زناشویی آنان مرتبط است (سطح معناداری $0/001$). به گونه‌ای که میزان رضایت زناشویی زنان دارای مدارک تحصیلی دیپلم و لیسانس بالاتر از میزان رضایت زناشویی زنان دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس و بالاتر است. اما در نتایج تحقیق رابطه‌ی بین سن و جنس جنین با رضایت زناشویی نشان داده نشد.

نتایج تحقیق در مورد ارتباط بین مولفه‌هایی از قبیل سن، جنس جنین، تحصیلات مرد و... با مشکلات دوران بارداری با استفاده از روش‌های آماری همبستگی و رگرسیون نیز نشان داد که رابطه مثبت و معناداری بین مشکلات شایع دوران بارداری و مولفه‌های سن (سطح معناداری $0/001$)، تفاوت سنی (سطح معناداری $0/008$) و تعداد سال‌های زندگی مشترک (سطح معناداری $0/001$) وجود دارد. نتایج به دست آمده با استفاده از روش‌های تجزیه و تحلیل واریانس یکطرفه و آزمون t تفاوت معناداری را بین متغیرهایی از قبیل تحصیلات زوجین، جنس جنین و... با مشکلات دوران بارداری نشان نداد (جدول شماره ۲ و ۳).

جدول شماره ۱- محاسبه ضرایب حاصل از تحلیل رگرسیون همزمان مشکلات دوران بارداری بر حسب متغیرهای وارد شده

متغیرها	B	انحراف استاندارد	Beta	T	سطح معناداری	R	R ²
مقدار ثابت	۶۹/۳۸	۲۱/۹۴		۳/۱۶	۰/۰۰۳		
مقیاس آرمانی	-۰/۹۵۴	۰/۸۹۵	-۰/۲	-۱/۰۶	۰/۲۹	۱۸	۰/۰۳
مسائل شخصیتی	۱/۴۳	۰/۸۴	۰/۳۶۶	۱/۷	۰/۰۹	۲۲	۰/۰۵
اوقات فراغت	۱/۴۹	۰/۹۸	۰/۳۶۸	۱/۵۱	۰/۱۳۹	۲۳	۰/۰۵۷
نقش‌های مساوات طلبی	-۲/۴۴	۱/۱۴	-۰/۴۲۸	-۲/۱۴	۰/۰۴	۴۴	۱/۲
رابطه جنسی	۰/۵۸	۰/۸	۰/۱۳۴	۰/۷۱۹	۰/۴۷۷	۱۶	۲۸
خانواده و دوستان	۱/۰۹	۱/۱۶	۰/۱۹۲	۰/۹۴۳	۰/۳۵	۱۱	۰/۱۲
جهت‌گیری عقیدتی	-۳/۴۴	۰/۹	-۰/۹۸	-۳/۸۲	۰/۰۰۱	۴۷	۲۲
حل تعارض	۱/۰۶	۱/۰۵	۰/۱۹۹	۱/۰۰۹	۱/۳۲۱	۰/۰۳	۰/۰۱
فرزندان و فرزند پروری	۲/۹	۲/۰۱	-۳/۰۷	-۳/۰۹	۰/۰۴	۴۷	۲۲
رضایت زناشویی	۱/۲۷	۱۷/۳۹	-۳۸	-۲/۵۵	۰/۰۱۵	۳۸	۱/۴

جدول شماره ۲- محاسبه ضرایب حاصل از تحلیل رگرسیون همزمان رضایت زناشویی بر حسب متغیرهای وارد شده

متغیرهای مربوط به رضایت زناشویی	B	انحراف استاندارد	Beta	T	سطح معناداری
مقدار ثابت	۲۷۸/۷۵	۲۳/۱۲		۱۲/۰۵	۰/۰۰۱
سن مادر	-۴/۱۹	۰/۸۲	-۱/۰۴	-۴/۹۷	۰/۰۰۱
تفاوت سنی	-۲/۷۵	۱/۴۵	-۰/۲۵۹	-۱/۹	۰/۰۰۶
تعداد فرزندان	۱۲/۵۳	۷/۱۶	۰/۶۸۹	۱/۷۵	۰/۰۰۹
تعداد سال‌های زندگی مشترک	۰/۹۴	۱/۴۴	۰/۲۶	۰/۶۵	۰/۵۱

جدول شماره ۳- ضریب همبستگی مربوط به مشکلات دوران بارداری

و مولفه‌های سن، تفاوت سنی و تعداد سال‌های زندگی مشترک

شاخص‌های آماری	مشکلات دوران بارداری	ضریب همبستگی	سطح معناداری	تعداد	مولفه‌ها
		۰/۵	۰/۰۰۱	۳۷	سن
		۰/۴۳	۰/۰۰۸	۳۷	تفاوت سنی
		۰/۵	۰/۰۰۱	۳۷	سال‌های زندگی مشترک

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج به دست آمده نشان داد بین نمره کل رضایت زناشویی و مشکلات شایع دوران بارداری رابطه معکوس و معناداری وجود دارد. از بین مولفه‌های رضایت زناشویی، جهت گیری‌های عقیدتی، نقش‌های مساوات طلبی، فرزندان و شیوه فرزند پروری و همچنین مقیاس ارتباط با مشکلات دوران بارداری رابطه منفی و معناداری وجود دارد. تحلیل رگرسیون همزمان نشان داد که از بین مولفه‌های رضایت زناشویی جهت گیری عقیدتی و نقش‌های مساوات طلبی به طور معناداری مشکلات شایع دوران بارداری را پیش بینی می‌کنند.

نتایج تعدادی از پژوهشگران با نتیجه به دست آمده در این پژوهش همخوانی دارد. پژوهش وارینگ و همکاران نشان داد، رضایت زناشویی بر انواع نتایج بالینی مانند بهداشت روانی و بهداشت جسمانی و در کل در کیفیت زندگی تاثیر گذار

است، همچنین رضامندی زناشویی با مشکلات جسمی رابطه معکوسی دارند (۱۵). اختلال‌های روان فیزیولوژیایی نشانه‌های جسمی حقیقی هستند که در نتیجه عوامل هیجانی ایجاد شده یا ممکن است در اثر آنها وخیم تر شوند. تحقیقات سلیگمن نشان داد که حالت‌های روان شناختی موجب تغییرات ایمنی و بیماری جسمی در انسان‌ها می‌شود (۱۶). مسائل جنسی، تولید مثل و سیستم باروری در فرهنگ ما تقریباً با واکنش‌های احساسی همراه هستند. بارداری هم می‌تواند باعث عمیق تر شدن روابط زناشویی و هم باعث گسستگی آن شود (۱۶) و به همان اندازه که می‌تواند فرد را شاد کند می‌تواند برای فرد استرس‌زا باشد (۱۷) اضطراب این دوران می‌تواند با ایجاد تغییرات نورواندوکرینی بر وضعیت سلامت جسمانی و روانی زن باردار آثار نامطلوبی به بار آورد (۱۸). رضایت زناشویی را قوی‌ترین متغیر پیش بین اضطراب بارداری در دوران بارداری دانسته است. این رابطه قاطعانه گویای نقش بسیار موثر همسر در تعدیل و یا وخامت اضطراب بارداری و به دنبال آن مشکلات جسمی دوران بارداری است. رابطه استرس‌زا با همسر می‌تواند موجب افزایش خطر مشکلات روانی برای زن در طی بارداری شود (۱۹) یک رابطه زناشویی ضعیف با ثبات‌ترین متغیر پیش بینی کننده اضطراب و دیگر مسائل سلامتی در دوره بارداری است (۲۰) بنابراین یکی از مهمترین عوامل موثر در سازگاری زن با این دوران حمایت عاطفی همسر و امن بودن محیط زناشویی است.

نداشتن دلبستگی به محیط خانواده و به طور کلی اختلال در روابط زناشویی می تواند باعث افزایش اضطراب، بیزاری از بارداری و به دنبال آن کاهش سلامت زن باردار گردد (۲۱). پس منطقی به نظر می رسد که هر چه رضایت زناشویی افزایش یابد فرد باید از سلامت جسمانی از قبیل سلامت جسمانی دوران بارداری بر خوردار باشد. نتایج تحقیق نشان داد که تعدادی از مولفه های رضایت زناشویی، بیشتر به شرایط بارداری و فرزند مرتبط می شوند و در زمان بارداری می توانند استرس بیشتری را برای مادر و دنبال آن مشکلات جسمی را در پی داشته باشند این متغیرها شامل: نقش های مساوات طلبی، فرزندان و شیوه فرزند پروری، جهت گیری عقیدتی و مقیاس ارتباط می باشند.

زنانی که اعتقاد دارند در جامعه به جنس زن ظلم شده و در مقایسه با مردان دچار محدودیت ها و مشکلات بیشتری هستند و به ویژه در زندگی زناشویی ناراضیتی دارند در زمان بارداری ممکن است این مشغولیت فکری رداشته باشند که چرا سختی دوران بارداری (بدشکلی های بدنی، کمر درد، یبار و...) را فقط زنان باید داشته باشند در صورتی که مردان در این مورد کاملا آزادند و ممکن است به دنبال این تفکرات زن باردار اضطراب و استرس بیشتری را تجربه کنند که به نوبه خود مشکلات جسمی را افزایش دهد. زنان در حین بارداری، به آینده خود و فرزندان مانند شیوه های تربیتی کودک و همچنین تفاوت عقایدی که بین زن و مرد در تربیت فرزند وجود دارد فکر می کنند اگر در این موارد همفکر نباشند اضطراب زن باردار دو چندان شده و مشکلات افزایش خواهد یافت. در زمان بارداری به خاطر مشکلات خاصی که زن تجربه می کند نسبت به زمان های دیگر نیازمند توجه بیشتری است اگر در این شرایط زن و مرد روابط ارتباطی ضعیفی داشته باشند استرس فرد افزایش خواهد یافت. (۲۲)

همچنین نتایج این پژوهش نشان داد، بین رضایت زناشویی زنان و گروههای تحصیلی مختلف زنان تفاوت معناداری (سطح معناداری ۰/۰۰۱) وجود دارد. به عبارت دیگر میزان تحصیلات زنان در رضایت زناشویی آنان تاثیر گذار است. آزمون شفه برای مقایسه میانگین ها در سطوح تحصیلی مختلف زنان نشان داد زنان دارای مدرک دیپلم و لیسانس در مقایسه با زنان دارای مدرک سیکل و فوق لیسانس احساس رضایت مندی زناشویی بالاتری دارند (سطح معناداری ۰/۰۰۳). زنان دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس و بالاتر از نظر تحصیلات و موقعیت اجتماعی معمولا در جایگاه بالای جامعه قرار دارند که معمولا درصد کمی از افراد جامعه را شامل می شود به همین دلیل مردان دارای این شرایط و موقعیت که شرایط ازدواج با این افراد را داشته باشند کمتر است و احتمال زیادی وجود دارد که این زنان با مردان پایین تر از خود ازدواج کنند همین موضوع باعث ایجاد این احساس می شود در زندگی ضرر کرده اند و با کسی در شان خود ازدواج نکرده اند و در زندگی زناشویی احساس رضایت کمتری داشته باشند. دلیل دیگری برای ناراضیتی این افراد این است که توقعشان از زندگی بالاتر از افراد دیگر است و شرایط زندگی و شوهرانشان امکان برآوردن نیازهای آنان را نداشته، به همین دلیل احساس ناراضیتی بیشتری دارند.

نتایج نشان داد رابطه مثبت و معناداری بین مشکلات شایع دوران بارداری و مولفه های سن، تفاوت سنی و تعداد سال های زندگی مشترک وجود دارد. به عبارت دیگر با افزایش سن، تفاوت سنی و افزایش تعداد سال های زندگی مشترک مشکلات شایع دوران بارداری افزایش می یابد. با افزایش تعداد سال های زندگی مشترک معمولا سن زن بالا می رود و هرچه سن زن افزایش یابد توانمندی جسمی زن کاهش می یابد و در برابر بارداری دچار مشکلات جسمی بیشتری می شوند. تفاوت

سنی زیاد بین زن و شوهر ممکن است درک آنان از همدیگر را کاهش دهد و باعث نارضایتی زناشویی و به دنبال آن افزایش مشکلات جسمی دوران بارداری شود.

بر اساس نتایج به دست آمده در پژوهش و با توجه به معنادار بودن رابطه بین عوامل روان شناختی مانند رضایت زناشویی و ناراحتی های جسمی از قبیل مشکلات جسمی

دوران بارداری توصیه می شوند به منظور کاهش مشکلات دوران بارداری و اینکه زنان باردار با آرامش بیشتری سلامت جسمانی بالاتر این دوران راطی کنند و همچنین اهمیت تاثیر گذاری مادر بر جنین، جنین نیز از سلامت و آرامش بیشتری برخوردار باشد زوجین تمام تلاش خود را در جهت افزایش رضایت مندی زناشویی به کار ببرند.

References

1. Hideaki K, Taka M, yoshihisha N. Oxidative stress and JNK pathway in diabetes. *Current Diabetes Review*. 2005; 1: 65-72
2. Moradi M. Teaching relation skills to ladies and the study of their usefulness on increasing matrimonial satisfaction. the AM thesis of Alzahra university. 2001; (in persian)
3. Cumming SM, O'Reilly WA. Fathers in family context: effects of marital Quality on child adjustment in the role of the father in child Development. 1st. ed. New York: John Wiley and sons. 1997; pp: 863-891
4. Kodakarami N. behavior change of pregnancy periods. Raskon publishing. 2010; (in persian)
5. Malakoti J. The study of predisposition elements of depression in pregnancy periods of mothers that refered to hygienic and remedial centers of medicine sciences of Tabriz University. the essays of seminar, the new foundation of behavior disorders. 2001; (in persian)
6. Boloriyan Z, Rakshani M. Pregnancy , sex and its relation with quality of matrimonial relationship. the scientific and research journal of medicine sciences Sabsevar university. 2007; (in persian)
7. Waite LJ. Why marriage matters strengthening marriage round table. Washington. 1997;DC; Springer
8. Demo DH, Acock AC. Singlehood, Marriage, and Remarriage. The Effects of Family Structure and Family Relationships on Mothers' Well-Being. *J Fam Issues*. 1996;17(3): 388-407
9. Lee RE. Woman look at their experience of pregnancy. *Infant Mental Health Journal*. 1995;16, 192-206
10. Hasan Z, Roshanak C. Medicine sciences journal and remedial hygienic services of Gazvin number 20. 2002; (in persian)
11. Shojaee T. Pregnant hygiene. Majed publishing. 1999; (in persian)
12. Solchany JE. Promoting maternal mental health during pregnancy. Theory, practice & intervention. Washington: NCAST-AVENUW Publication Seattle.sss. 2003
13. Brouwers EPM, Van AL, Baar VJM. Maternal anxiety during pregnancy and subsequent infant development. *Infant Behr Develop*. 2001; (24): 95-106
14. Ansari H. The relation of violences in pregnancy periods with light weight of new borns. the journal of medicine sciences of Jahrom, sixth courses, number 2. 2009.
15. Sanaee B. The scales of measurement of family and marriage, Tehran. 2001; (in persian)
16. Shaabanipor S. The study of advantage of teaching daredevil on matrimonial satisfaction in married feminine students of state university of Tehran AM thesis of Alameh Tabatabaee university. 2008
17. Jahanfar SH, Molaeezhad. Text book of sexual disorders. Salemi & bizhe publication, Tehran. 2002; p.11-61

18. Artal R, Sherman C. Exercise during Pregnancy: Safe and beneficial for most. *The Physician Sport. Med.* 1999;27(8): 1-9
19. Mackey M C , Williams C A, Tiller CM. Stress pre- term labor and birth outcome. *J. Adv.Nurs.* 2000; (32): 666-674
20. Romans S E, Seeman M V. Women's mental health: A life-cycle approach. Philadelphia Lippincott Williams & Wilkins.2006
21. O'Hara MW, Neunaber DJ, Zekoski EM. Prospective study of postpartum depression: Prevalence, course and predictive factors. *Journal of Abnormal Psychology.*1984; 93, 158-171.
22. Ohman S G, Grunewald C. Columbia Reproductive Care Program. Mental illness during the perinatal: Principles & framework.2003; Available on: <http://www.rcp.gov.bc.ca.htm>
23. Glenn ND. The Text book story of American marriages and families. New York. Institute for American Values.1996

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.